

Gebakken lucht

Manager Patrick Lefevere tijdens de ploegvoorstelling in De Panne, begin deze maand. Zestien jaar geleden werd hij door een krant onterecht met doping in verband gebracht. © PHOTO NEWS

Gisteren op de radio: “Patrick Lefevere is een foefelaar.” En toen begon een liedje.

Dat opvallende zinnetje, destijds uitgesproken door een verslaggever die ik niet kon thuisbrengen, was het laatste in een blokje over de onzalige januarimaand van 2007. Zestien jaar geleden voelde een krant zich geroepen om in een aantal afleveringen Lefevere neer te zetten als een ex-verslaafde en zijn team als hardleerse dopinggebruikers.

Radio 2 staat nooit op hier ten huize, tenzij om 7.20 uur voor het lokale weerbericht met de onnavolgbare Geert Naessens. (Naar ik heb begrepen valt dat deze week weg en dan blijft het gewoon Radio 1.) En ook op zondagochtend voor het doorgaans uitstekende *De pré historie*, dat volgend jaar zijn veertigste verjaardag viert. Het retroblokje over januari 2007 was duidelijk: Lefevere en zijn teams waren ontmaskerd door anonieme en minder anonieme getuigen en hij was een foefelaar. En toen begon dat liedje.

Ik viel van mijn stoel. Ik dacht aan een mail naar Guy De Pré, een mail naar de directie, deze column, een bom had ook gekund. Gelukkig komt aan elk liedje een eind en in het volgende blokje krabbelde De Pré toch een beetje terug: Lefevere had alles ontkend - ze lieten hem ook horen - en zou later samen met zijn hoofdarts van de rechtbank een schadevergoeding krijgen. Wat niet helemaal correct is, maar leest u vooral verder.

Inmiddels kwam iets minder stoom uit mijn oren, maar mijn huisgenote - anders nooit te beroerd om mij in te tomen - zette mij weer op het juiste spoor. “Dit is wel Radio 2, hier luisteren veel mensen naar, en er zat een liedje tussen de zogezegde feiten en de relativering van die feiten, wat wil zeggen dat het eerste blokje vast meer is blijven hangen dan de rechtzetting die er eigenlijk geen was.”

Er zitten veel haken en ogen aan de media en hoe die berichten, en de manco's zijn niet te tellen, maar één heel groot is alvast hoe verschillend negatief bevestigend en sensationeel nieuws wordt gepercipiëerd en onthouden vergeleken bij positief of ontkenkend nieuws. Dat is iets waar elke journalist mee worstelt en wie er niet mee worstelt is niet geschikt voor dit vak.

Dat staat onder meer in het boek *Flat Earth News* van Nick Davies, toen een journalist van *The Guardi-*

an. Het verscheen in 2008 en twee jaar later in vertaling (*Gebakken lucht*) en het is nog steeds een aanrader. Een van de valkuilen is dat media elkaar op den duur gaan kopiëren, afschrijven zo u wilt. Enerzijds uit luiheid, anderzijds omdat de nieuwsmanagers zich vooral richten op andere media om de eigen lijn te bepalen. Dat kan een diametraal tegenovergesteld standpunt zijn (antiwoke zal woke oproepen), maar in sommige dossiers moeten alle media mee met de flow.

Dat was ook het sfeertje in januari 2007 toen die ene krant met het grote Lefevere-dossier kwam. Op een andere krant had de redactie, waarvan een journalist mij later uitgebreid heeft bedankt, die ochtend opdracht gekregen om een gelijkaardig dossier te maken. Dat kregen ze niet klaar in een etmaal, maar gelukkig was deze krant iets sneller en snuggerder.

Walter Pauli, Sven Spoormaekers en ikzelf plozen

het dossier uit, fileerden elke beschuldiging, checkten de feiten en naarmate de middag vorderde en de avond naderde en het tikken moest beginnen, besloten we dat maar één insteek journalistiek te verantwoorden was: het hele dossier was verzonnen.

Nog een geluk dat onze krant in de maanden daarvoor meerdere keren met Lefevere in de clinch was gegaan en dat wij inzake dopingberichtgeving enige ervaring hadden, of we waren nooit gelooft. Dat eerste artikel waarin

we alles weerlegden, behalve dat hijzelf als renner ooit had geëxperimenteerd met amfetamines en corticoïden (wat een maand eerder in deze krant had bestaan), zette de toon voor de andere media.

Wat *De pré historie* gisteren heeft gedaan, is niet correct. Eerst de beschuldigingen, dan een muziekje en daarna een korte reactie om eerder ‘nieuws’ te ontcrachten - nog wel op Radio 2, niet bepaald de thuishaven van factcheckers -, dat is journalistieke misleiding.

Dat was ook de mening van de rechter in eerste aanleg over het krantendossier en hij kende Lefevere en co. een schadevergoeding toe. Een jaar later diende het beroep en hier zat *De pré historie* er opnieuw naast. De schadevergoeding is niet het gevolg van een uitspraak van welk hof dan ook, maar van een regeling buiten de rechtbank om. Die was het gevolg van een onwaarschijnlijke blunder van de krant. De meest saillante details komen later dit jaar aan bod in een docu over Lefevere op de VRT.

**Beschuldigingen,
dan een muziekje en
daarna een korte
reactie om eerder
'nieuws' te
ontcrachten, dat is
misleiding**